

OBSAH

PREDHOVOR

1. Všeobecné otázky psychológie výchovy	9
1.1 Predmet psychológie výchovy.....	9
1.2 Psychológia v systéme psychologických vied a jej vzťah k iným vedám.....	11
1.3 Výskumné metódy v psychológii výchovy	12
1.3.1 Metódy na získavanie údajov (odhaľovacie).....	13
a. Pozorovanie	13
b. Experiment	15
c. Rozhovor	16
d. Dotazník	19
e. Psychologické testy	20
f. Sociometrická metóda	21
g. Analýza školských dokumentov a produktov činnosti	21
1.3.2 Metódy spracovania údajov	22
2. Výchovné pôsobenie – výchova	23
2.1 Psychologické osobitosti výchovného pôsobenia	25
2.2 Zásady výchovného pôsobenia	27
a. Zásada premeny vonkajších činiteľov na vnútorné motívy, sebavýchova	28
b. Zásada aktívneho spolupôsobenia žiaka s výchovným pôsobením pedagóga	30
c. Zásada stupňovania účinku výchovného pôsobenia spoločenským pôsobením	32
d. Zásada konkrétnosti	32
e. Zásada stupňovania účinku výchovného pôsobenia celou osobnosťou pedagóga	33

3. Aktuálne otázky výchovy a možnosti psychológie pri ich riešení	34
3.1 Súčasné poňatie výchovy a ciele výchovy	34
3.2 Výchova a vzdelávanie - vs. Edukácia	37
3.2.1 Vzdelávanie v škole	38
3.2.2 Výchova v škole a rozvíjanie osobnosti	40
3.3 Štátny vzdelávací program	42
3.3.1 Štátny vzdelávací program ISCED O	42
3.3.2 Štátny vzdelávací program pre 1.stupeň základnej školy v Slovenskej republike ISCED 1 – Primárne vzdelávanie	44
3.3.3 Štátny vzdelávací program pre 2.stupeň základnej školy v Slovenskej republike ISCED 2 – Nižšie sekundárne vzdelávanie	48
3.3.4 Štátny vzdelávací program pre 2.stupeň základnej školy Slovenskej republike ISCED 3 A – Vyššie vzdelávanie - gymnázium	52
3.4 Vzťah výchovy a vzdelávania (javové –fenomenálne odlišnosti)	57
3.5 Spôsob výchovy – štýl výchovy ako dôležitý moment vo výchove	61
3.6 Humanizácia výchovy	63
4. Metódy výchovy	68
4.1. Rozdelenie metód a ich charakteristika	68
I. a. Metóda objasňovania – klarifikácia	69
b. Metóda presvedčovania – persuázia	69
c. Metóda sugescie- vsugerovanie	72
d. Metóda príkladovania (exemplifikácia)	72
e. Metóda výchovných cvičení – exercitácia	74
II. Odmeny a tresty vo výchove	76
a. Odmeny	78
b. Tresty	80

5. Výchovne problémové správanie	83
5.1. Klasifikácia výchovne problémového správania	84
a. Typologická klasifikácia	85
b. Etická klasifikácia	85
c. Komplexná klasifikácia	86
5.2. Charakteristika vybraných foriem výchovne problémového – rizikového správania	90
5.2.1 Delikvencia a kriminalita	90
5.2.2 Krádeže.....	91
5.3.3 Klamstvá	92
5.2.4 Záškoláctvo.....	95
5.2.5 Agresivita a šikanovanie – násilie	96
Literatúra	109